

ÉPITESZ / ARCHITECT **Borsay Attila**

SZÖVEG / TEXT **Sulyok Miklós**

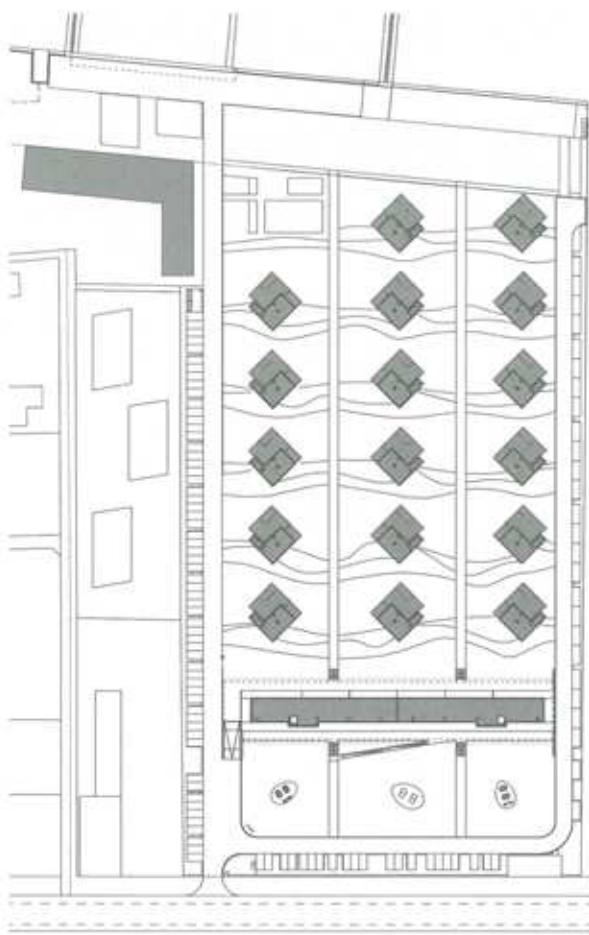
FOTO / PHOTOS **Bujnovszky Tamás**

GENERÁL TERVEZŐ / ARCHITECTURE MCXVI ÉPÍTÉSZMŰTEREM FELELŐS TERVEZŐ / ARCHITECT BORSAY ATTILA - MCXVI ÉPÍTÉSZ TERVEZŐK / FELLOW ARCHITECTS ALMER ÓRSOLYA, BORSAY ATTILA, BORSOS MELINDA, BÓDI IMRE, ERDÉLYI LINDA, KUMAJ LÍVIA, SCHILLER ÁDÁM, SZOKOLYAI GÁBOR - MCXVI BELSŐÉPÍTÉSZET / INTERIOR DESIGN FÜLÖP VERONIKA, SZOKOLYAI GÁBOR, TÁKICZA EDINA - MCXVI STATIKA / STRUCTURE SURÁNYI GYÖRGY, ZAJZON JUDIT - M.PLAN KFT. GÉPÉSZET / PLUMBING & HVAC DETRE ZSOLT - DETRE BT. KÜLSŐ KÖZMŰ / PUBLIC UTILITIES TÁSZIER LÁSZLÓ - TÓNUIS KFT. VILAMOS TERVEZÉS / ELECTRICAL PLANNING KOVÁCS ZSUZSANNA - INTER HÁZ TECH MÉRNÖKIRODA KERTITERVEZÉS / GARDENING BALOGH ANDREA, MAJORÓS CSABA - 4D USZODATECHNIKA / POOL TECHNOLOGY TUSS MIKLÓS - TUSSPOOL UT / ROADS RÖHRER ÁDÁM - KÖZLEKEDÉS KFT. BERUHÁZÓ / CLIENT CIB LEASING KFT. - NAGYNÉ VAS ÉVA GENERÁL KIVITELÉZŐ / MAIN CONTRACTOR KÉRTAI CSABA - GRABARICS KFT.

Korrekt

BL Yachtclub, Balatonlelle

HIDASI LÁJOS: MABI ÜDÜLŐSZÁLLÓ (1938) – TÉR ÉS FORMA 1938/7

Hadd indítsam építészeti témaúj írásomat egy kis nyelvészettel. Mai nyelvhasználatunkban a pontos, helyes, helyénvaló, emberre vonatkoztatva pedig becsületes, megbízható jelentésű 'korrekt' szavunkat gyakran hallom – angolos hűvösséggel understatement-ként és nézetem szerint tévesen – az óriási, a csodálatos szinonimájaként használni. Én most az előbbi jelentésében használom a korrekt melléknevet.

Borsay Attila irodájának legújabb munkája, az idén nyáron átadott balatonlellei vitorláskikötő és üdülőpark korreéden, mi több, kiválóan megoldott építészeti feladat. Olyan elapossággal végiggyorult, és végig is tervezett, s a kivitelezés során is megvalósított épületegyüttes, amely nem gyakori Magyarországon, még ebben az exkluzív ingatlan-kategóriában sem.

Az együttes egészének elrendezése nagyvonalú, tisztta, áttekinthető. Figyelemre méltó, hogy az építész ellenáll a hangsúlyos bejárati kapuzat közélyének, ami erősen megkísérítheti a luxus lakóparkot tervező építészt, sőt talán annál is jobban a megbízót. A balatonlellei BL Yachtclub építészeti minőségéért a dicséret a megbízót is illeti, jelenül Nagyné Vas Évát a CIB Leasing Rt. részéről, aki nemcsak örömmel hagyta dolgozni a tehetséges fiatal tervezőket, hanem stratégiai döntéseiivel alapvetően meghatározta munkájukat. Például, amikor világossá vált, hogy – a tervezők odafigyelése révén – a kalkulálnál alacsonyabb négyzetméter-árba kerül a kivitelezés, nem növelte meg a beépítési sűrűséget és alapterületet, ahogyan azt a mai befektetők általában teszik, hanem a minőség mellett dön-

tött. Tehát az alapkérdésekktől kezdve logikusan felépített építészeti minőség megbízó és tervező együttműködése által jött, mert csak így jöhetett létre. Egyébiránt a megbízó célja, vagyis a befektetés mára realizálódott, mert a CIB Leasing Rt. már el is adta az idén nyáron elkészült komplexumot. A tervező tehát sikeresen öntötte építészeti formába a befektetés megtérülésének igényeit (is).

Az utcáról a területre lépve a telken megtartott pompás, ösfás park fogadja a látogatót, aki az impozáns, háromemeletes főépület mellett elhaladva pillantja meg a villa-sorokat. Az apartmanház és a villák kizárolag a Balatonra néző laká-

sokat tartalmaznak, ami a befektető alapkötetelménye volt. A főépület jótékonyan választja el a villákat az utca és a vasút forgalmától és zajától. A benapozási, tájolási és klímatiskus okokból átlósan telepített villák elegánsak, törmegképzésük arányos; egyformaságuk, sorolásuk rendezettségét teremt a minden fürdőhelyre jellemző kaptikus környezetben. Design-hasonlattal élve, a letisztult formálású, kifinomult luxusimuzinok sohasem konkurálnak a dögös-tarka sportautókkal. A telep általános építészeti formálásában Borsay a természetközeliségen kívül az időtlenséget emeli ki. Letisztultság, időtlenség a minimalizmusra is jellemző, itt azonban mégsem erről lehet szó, mert az esztétikai szándék olyannyira visszaszorul a pontossággal és a racionálitással szemben. Csak egyetérteni tudok Szemerey Samuval, aki Borsayék korábbi munkája, a budapesti Tranzit Kávézó kapcsán hívja fel a figyelmet erre a gondolkodásmódra. „Ez az elemző pozíció /.../ saját mozgásterületét a minimális, de pontos beavatkozásokra szűkiti, eltűnve a lecsupaszított és kortalanná tett részleteket mögött. A divatos 'minimalista' jelző használata itt félrevezethet: a részletek ökonómiaja itt nem esztétikai álláspontot jelöl ki, sokkal inkább annak ellenében, a konceptualitás irányába mutat.” (Szemerey Samu, in: http://archivum.epiteszforum.hu/holmi_detailed.php?mhmid=3963) A villák talán egyetlen kifejezetten esztétikai szándékú elemének az áttört lépcsőházi homlokzatok felső lezárását látom, amely mozgást és karaktert ad a végsőkig leegyszerűsített

házaknak. A kiválóan eltalált színezés pompeji vöröstre hasonlító tónusa pontosan elegendő, hogy jótékonyan enyhítse a csupa egyforma épület esetleges monotoniját. Nem hagyhatom említés nélkül a szintén elegáns, visszafogott és otthonos belsőépítészetet, amely legtöbbször a természetes anyagokat részesít előnyben. Itt, a lakásbeltsőkben tapinthatjuk meg testközelből a beépített bútorok, szerelvények, nyílászárók és anyagok révén a telep egészét jellemző igen magas kivitelezési és részletképzési minőséget. Elég, ha csak a hazánkban még nem elterjedt, de Európában is újdonságnak számító mennyezetfűtés-hűtési rendszer alkalmazására gondolunk.

A villasort szegélyező úton jutunk a parton álló kikötő-épülethez, amely a maga divatos, üvegdoboz-architektúrájával némi legellenmondani látszik az előző mondatban megfogalmazott „nem esztétikai álláspontnak”. Az éttermet, klubszobát, medencés fürdőt, squashtermet és vendégszobákat is magában foglaló házra szintén a legjobb értelemben vett tiszta, racionális és keményes jellemző.

Itt, a kikötőépületnél ötlök fel benne: a szépen és példásan megoldott feladaton tülmutató építészeti karaktert hiányolom az együttesből, és várom Borsay formáló készségének erősebb jelentkezését. A vízen már messzirol követhető kikötő kiemelné az exkluzív üdülőparkot a Balaton-parti weekend házak masszájából. Azt az atomnyil borsot kéne már csak beleterennie a fazékba, ami felejtethetetlenné teszi a kiválóan elkészített étel ízét.

